

คุณภาพชีวิตของครอบครัวบุคคลปัญญาอ่อน (2547)

Quality of life of mental retarded persons families

มณีรัตน์ สุรวงษ์สิน

๒
บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตครอบครัวบุคคลปัญญาอ่อน และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลกระทบกับคุณภาพชีวิตครอบครัวบุคคลปัญญาอ่อนกลุ่มตัวอย่างเป็นบิดามารดาของบุคคลปัญญาอ่อนที่มารับบริการที่สถาบันราชานุกูล จำนวน 229 คน ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - เดือนมีนาคม 2547 แบบสอบถามประกอบด้วย 1) ข้อมูลทั่วไปของครอบครัวบุคคลปัญญาอ่อน 2) ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลปัญญาอ่อน ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง และ 3) แบบชี้วัดคุณภาพชีวิตขององค์การอนามัยโลกชุดย่อ 26 ตัวชี้วัดฉบับภาษาไทย โดยใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย และไค-สแควร์

พบว่า การประเมินคุณภาพชีวิตตามการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างคิดว่าครอบครัวมีระดับคุณภาพชีวิตปานกลาง (ร้อยละ 52.8) รองลงมาคิดว่ามีคุณภาพชีวิตที่ดี (ร้อยละ 30.1) ครอบครัวบุคคลปัญญาอ่อนมีคุณภาพชีวิตแยกตามองค์ประกอบของคุณภาพชีวิตทั้ง 4 ด้าน ด้านสุขภาพกาย พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีคุณภาพชีวิตส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 61.1) ด้านจิตใจ กลุ่มตัวอย่างมีคุณภาพชีวิตส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 57.6) ด้านสัมพันธภาพทางสังคม กลุ่มตัวอย่างมีคุณภาพชีวิตส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 69.4) ด้านสิ่งแวดล้อมส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 78.6) และมีคุณภาพชีวิตโดยรวมส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 79.9) และพบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ระดับการศึกษา, ความเพียงพอของรายได้, ผลกระทบจากการมีบุตรปัญญาอ่อน, มีความคิดทำร้ายตนเอง/คิดฆ่าตัวตาย เพราะการมีบุตรปัญญาอ่อน, มีความเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตาย, มีภาวะซึมเศร้า, มีปัญหาสุขภาพหรือโรคประจำตัว ฉะนั้นผลจากการศึกษาครั้งนี้ซึ่งเป็นความพยายามที่จะศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตของครอบครัวบุคคลปัญญาอ่อน เพื่อนำเอาองค์ความรู้ที่ได้ไปใช้วางแผน ป้องกัน และแก้ไขช่วยเหลือปัญหาสุขภาพจิตของครอบครัวต่อไป